

Sevgili Hocam ve Dostum Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ'un Anısına

In Memory of My Dear Professor and Friend Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ

Nilüfer Tuncer*

Öz

Türkiye’de kütüphanecilik eğitiminin öncü öğretim üyelerinden dostum ve hocam Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ’un vefatı nedeniyle kaleme alınan anı yazısıdır.

Anahtar Sözcükler: Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ; Türk kütüphaneciliğinin öncüleri; Türk kütüphaneciliği öğretim üyeleri.

Abstract

The article is written in memory of my late professor and friend Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ who was one of the pioneers in Turkish library and information science education.

Keywords: Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ; pioneers of Turkish librarianship; Turkish librarianship.

Sevgili Hocamızı kaybedeli neredeyse bir yıl oluyor. Bize kendi tabiriyle “yaş aldığımı” hiç hissettirmedeği için uzun bir süre daha aramızda olacağından kuşku bile duymadık! Sanırım kendisi de buna inanıyordu ki, haziran başındaki son görüşmemizde, buluşma arzumu, hafif bir grip geçirmekte olduğunu söyleyerek ağustos ayına erteledi. Bu randevumuz maalesef gerçekleşemedi. Yazlığımıza varalı henüz bir gün olmuşken, acı haber ulaştı ve derhal Ankara’ya son görevimi ifa etmeye döndüm. Hoca’yı, sevgili öğrencileri, meslektaşları ve aile bireyleriyle birlikte son yolculuğuna uğurladık. Ama geride koskoca bir boşluk ve onarılmaz bir hasret bırakarak gitti bu fani dünyadan!

Kendisini hoca olarak DTCF Kütüphanecilik Bölümünde (o zamanki adıyla Kütüphanecilik Enstitüsü) öğrenciyken tanıdım. Ufak tefek, gür kıvrıkcık saçlarıyla gencecik bir asistandı, olağanüstü hafızası ve mükemmel İngilizcesiyle Amerikalı hocalarımızın derslerinde çevirmenlik yaparken bir taraftan da doktora tezini hazırlıyordu. İlişkimiz hoca-öğrenci düzeyindeydi o sıralar.

Mezun olduktan sonra yüksek lisans yapmak üzere, arkadaşım Esin Solakoğlu ile birlikte gönderildiğimiz ABD’nin Illinois Üniversitesinde iken Berin Hoca’da Chicago Üniversitesindeki Kütüphanecilik Bölümünde bazı dersler alıyordu. Bir gün bizim Üniversiteyi ve elbette bizleri ziyarete geldi. Maalesef o zamanlar (1960-1961) Kampüste kalabilecek otel, motel ve benzeri yerler yoktu. Esin’le birlikte kaldığımız odadaki iki yatağı birleştirip o gece Hocamızı misafir ettik! Kendisi bunu hiç unutmayıp sık sık dile getirirdi!

* Prof. Dr., Emekli Öğretim Üyesi. E-posta: nilufertuncer@yahoo.com
Retired Professor, Turkey.

Berin Hoca ile Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi (HÜ BBY) Bölümünün (eski adıyla Kütüphanecilik Bölümü) kuruluşu aşamasında da meslektaş olarak birlikte çalıştık. Bölümümüzün emekleme dönemlerinde yüksek lisans ve doktora derslerine girdi; daha sonraları ise lisans programlarımızdaki derslere katkıda bulundu. Öte yandan, DTCF'deki Kütüphanecilik Bölümünde Bölüm Başkanlığı yaparken, bazı dersleri üstlenmemi istediğinde elbette severek icabet ettim. Kütüphanecilik alanında birlikte yaptığımız tek tek sayamayacağım pek çok eylemimiz oldu. Sonunda önce Berin Hoca sonra ben emekli olduk. Böylece daha sık görüşme fırsatlarımız oldu. Özellikle telefondaki uzun konuşmalarımızı her seferinde “Şimdi nokta değil virgül koyuyoruz.” cümlesiyle gülüşerek bitirirdik!

Bu buluşma ve telefon görüşmelerimiz sırasında birçok konuda ortak değerlerimizin, geçmişe dönük ortak deneyimlerimizin, ortak duygu ve düşüncelerimizin olduğunu anladık. Kendisini yakından tanıma fırsatı bulabildiğim için kendimi şanslı addediyorum.

Berin Hoca'yı tanımlamak çok zor. Belki de HÜ BBY Bölümünün kurucularından Dr. Thomas Minder'in deyiimiyle “She is a grand little lady!”.

Çok yönlü bir insandı. Müthiş zekiydi, çabuk kavradı. Hiç bitmeyen merak duygusu (özellikle teknoloji, sibernetik gibi konularda), felsefeye, dile düşkünlüğü vardı. En sevdiği konu ise Atatürk ve Atatürkçülük idi. Bu konuda otorite sayıldığından, her milli bayramda, 10 Kasım günlerinde mutlaka bir konuşma daveti alır; dinleyicilerin düzeyine uygun olarak seçtiği konuyu anlatır, herkesi bilgisi ve belagatiyle kendine hayran bırakırdı.

Bildiklerini paylaşmaya ve karşısındakinin eğitimine önem verirdi. Zarif bir insandı. Kelimelerini kullanırken özenle seçer, karşısındakinden de aynı inceliği bekler; göremeyince kırılırdı. Sevmediği kişilere karşı tavrı netti!

Aslında çok hümanistti. Çok sevdiği öğrencileri “çocukları”, onların çocukları ise “torunları”ydı! Herkesin eşinin ve çocuklarının isimlerini bilir ve ilgilenirdi!

Çok iyi bir hocaydı. Yetiştirdiği binlerce öğrencinin hayatında son derece olumlu izler bırakmıştır. Emekli olduktan sonra da, taksi şoföründen kapıcısına, market çalışanına kadar herkesi eksik gördüğü konularda eğitmeye devam etmişti.

Bir özelliği de doküman toplamaya olan merakıydı. Bu yüzden evine sığamaz olmuş ama birgün dokümanları ve kitaplarını ayıklayacağı umudunu hiç kaybetmemişti. Bir gün DTCF'deki odasında raflarda ve masasında çok da değerli gözükmeyen bazı objeleri neden sakladığını sormuştum. “Ama onlar beni seven insanların bana hediyesi. Nasıl atabilirim?” demişti. Düşününce kendisine hak verdim. Duygusal insanların ayıklama yapması gerçekten zor bir işlemdi!

Berin Hoca'yı ne kadar anlatmaya çalışsam da mutlaka eksik kalmıştır. Değerli Hocam ve dostumu çok arıyor ve özlüyorum. Işıklar içinde yatsın!

Fotođraf 1. 90. yaş günü

Fotođraf 2. Huzurevinde ziyaret